

[Klagers navn anonymiseret]
[Klagers adresse anonymiseret]
9000 Aalborg

Frederiksborggade 15
1360 København K

Tlf 33 95 57 85
Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Afgørelse af Deres klage over Energitilsynets afgørelse af 14. maj vedrørende Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhedernes gebyr for måleraflæsning og forgæves kørsel

31. marts 2004

J.nr.: 11-164
Eksp.nr.: 15003
TAT

De har ved brev af 12. juni 2003 klaget til Energiklagenævnet over Energitilsynets afgørelse af 14. maj 2003. Energitilsynet fandt, at det ikke var urimeligt, at AKE Forsyning A/S foretager måleraflæsninger i tidsintervaller, samt opkræver gebyr for kørsel for forgæves måleraflæsninger. Tilsynet fandt videre, at AKE Forsyning A/S ikke havde tilsidesat sin oplysningspligt i henhold til elforsyningslovens § 76 ved at opkræve gebyr i henhold til betingelser, der omdeles ved husstandsomdeling til forbrugerne.

Klagen vedrører den aflæsning, som Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne foretog på Deres adresse 12. december 2002. Gebyrerne andrager kr. 137,50 for forgæves kørsel og kr. 62,50 for skønnet aflæsning, begge beløb incl. moms.

Deres klage og Energitilsynets afgørelse retter sig mod forsyningspligtselskabet AKE Forsyning A/S, Aalborg. Både AKE Forsyning A/S og Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne har imidlertid tilkendegivet overfor Energiklagenævnet, at AKE Forsyning A/S ikke har målere eller foretager aflæsninger, og at det ikke er dette selskab, men Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne, Kundecentret, der for AKE Net har opkrævet de gebyrer, som denne klagesag vedrører. Det er således Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne og Dem, der er nærværende sags rette parter.

Klagen til Energitilsynet

De har klaget over, at De er blevet pålagt et gebyr i anledning af, at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne har aflæst på et andet, og tidligere, tidspunkt (den 12. december 2002, kl. 16.20), end det tidspunkt, der ifølge Dem blev aftalt med aflæsningsformanden (samme dato, kl. 17.00). De har anført, at De før aflæsningsdatoen nævnte over for aflæsningsformanden, at De var forhindret i at være til stede under aflæsningen, og at De derfor ville foretrække, at Deres måler blev aflæst som den sidste i området den pågældende dag.

De har endvidere klaget over, at De, da De ikke var til stede under aflæsningen, er blevet pålagt at betale et gebyr for skønnet aflæsning og forgæves kørsel. Dette klagepunkt kan deles op i tre underpunkter. For det første har De klaget over, at De er blevet pålagt at betale gebyr for skønnet aflæsning, der udløses af manglende selvaflæsning. For det andet har De klaget over, at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne som kommunal virksomhed ikke bør kunne antage, at De er bekendt med at De skal foretage selvaflæsning, når Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne ikke kan foretage aflæsning. For det tredje har De klaget over, at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne ikke generelt bør kunne antage, at De er bekendt med forsyningsselskabets almindelige gebyrpolitik, når denne ikke fremgår af regningen.

31. marts 2004

J.nr.: 11-164

Eksp.nr.: 15003

TAT

Endelig har De klaget over, at oplysningspligten, der ifølge Dem er en grund-sætning i offentlighedsloven og enhver kommunal virksomhed, ikke er blevet iagttaget. De har anført, at det er god forvaltningsskik at oplyse om, at manglende aflæsning medfører, at der kan pålægges et gebyr for de hermed forbundne omkostninger, og at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne ikke har efterlevet denne gode forvaltningsskik i Deres sag.

Side 2 af 8

Energitilsynets afgørelse af 14. maj 2003

For så vidt angår tidspunktet for aflæsning fandt Energitilsynet, at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhedernes forsøg på at aflæse hos Dem tidligere end den aftale, der var indgået ifølge Dem, ikke var urimeligt i henhold til elforsyningslovens § 77, stk. 1, jf. § 6, stk. 3. Energitilsynet anså det heller ikke for urimeligt, at forsyningsvirksomheder ikke aftaler præcise tidspunkter for aflæsning af målere, men derimod benytter sig af tidsintervaller.

Med hensyn til gebyr for skønnet aflæsning og forgæves kørsel fandt Energitilsynet, at det ikke var urimeligt, at der blev opkrævet et gebyr for forgæves kørsel, jf. elforsyningslovens § 77, stk. 1, jf. § 6, stk. 3. Energitilsynet fandt derimod, at det ikke var rimeligt at opkræve et gebyr for skønnet aflæsning, når der ikke var tale om manglende aflæsning, men derimod om aflæsning foretaget af en af virksomhedens måleraflæsere.

Angående Deres klagepunkt vedrørende oplysning fremgår af afgørelsen af 14. maj 2003:

"I henhold til elforsyningslovens § 76 skal de kollektive elforsyningsvirksomheder anmelde priser, tariffer og betingelser for ydelser, der omfattes af bevillingerne til Energitilsynet. De anmeldte oplysninger opbevares i et offentligt tilgængeligt register hos Energitilsynet. AKE Forsyning A/S oplyser, at takstfolderen pr. 2003 er blevet husstandsomdelt. AKE Forsyning A/S har så-

ledes efter Energitilsynets opfattelse, jf. elforsyningslovens § 77, stk. 1, jf. § 6, stk. 3, ikke tilsidesat sin oplysningspligt”.

Klagen til Energiklagenævnet

De har indledende bemærket, at Energitilsynet i sin afgørelse af 14. maj henviser til elforsyningsloven, herunder dennes § 77, men har undladt at vedlægge loven i kopi til Dem til orientering.

De har dernæst klaget over, at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne ved aflæsningsformanden hverken oplyste Dem om, at virksomheden anvender tidsintervaller, eller at forgæves kørsel medfører gebyr herfor samt skønnet aflæsning med særskilt gebyr herfor. De har anført, at De har stillet Dem undrende overfor, at Energitilsynet ikke har taget stilling til, at AKE Forsyning A/S ”aldrig laver særaftaler med kunderne” samtidig med at der ifølge forsyningsvirksomheden ”heller ikke i dette tilfælde er indgået nogen særaftale”.

31. marts 2004

J.nr.: 11-164

Eksp.nr.: 15003

TAT

Side 3 af 8

Vedrørende klagepunktet angående forgæves kørsel har De i klagen til nævnet erklæret Dem enig i, at forgæves kørsel medfører et gebyr, forudsat at dette oplyses.

Vedrørende klagepunktet om oplysning af takster har De angivet, at De under Deres samtale med aflæsningsformanden i november/december 2002 ikke har kunnet finde oplysninger i den husstandsomdelte folder, da denne omdeltes i januar 2003. De har endvidere fremført, at virksomheden ikke uden videre kan antage, at De kender virksomhedens gebyrer, især ikke på grundlag af husstandsomdelt materiale, som De har fundet usikkert og måske op til 10 måneder gammelt.

De har opsummeret Deres klagepunkter således, at manglende oplysning om konsekvenser af manglende aflæsning ikke er i overensstemmelse med god forvaltningsskik.

Energitilsynets redegørelse

Energitilsynet fremkom den 1. oktober 2003 med en redegørelse til brug for behandlingen af klagesagen for Energiklagenævnet.

Energitilsynet bemærkede indledende, at det ikke er normalt, at kopi af lovgrundlaget vedlægges Tilsynets afgørelser, men at De kunne have fået en kopi ved henvendelse til Tilsynet.

Fra Energitilsynets redegørelse skal citeres:

"Af AKE Nets leveringsbestemmelser for elforsyningen "Bestemmelser om tilslutning og adgang til benyttelse af det kollektive el-net" samt leveringsbestemmelserne for AKE Forsyning A/S fremgår af forordene på henholdsvis side 3 og side 5, at kunden bør gøre sig bekendt med indholdet i disse leveringsbestemmelser.

Er man som kunde ikke i besiddelse af leveringsbestemmelser eller takstblad kan disse fås ved henvendelse hos forsyningsselskabet, eller på internetadressen <http://www.aalborg.dk/serviceomraader/energi+og+miljoe/>.

Det er på denne baggrund Energitilsynets opfattelse, at [klagers navn anonymiseret] burde have gjort sig bekendt med forsyningens leveringsbestemmelser og takster. Derved ville [klagers navn anonymiseret] have haft en idé om, hvilke gebyrer forsyningen kan opkræve samt størrelsen af disse.

Sammenfatning og afsluttende bemærkninger

Energitilsynet har i den konkrete sag foretaget en rimeligheds-vurdering af de af Aalborg kommune, Forsyningsvirksomhederne opkrævede gebyrer.

Det er Energitilsynets opfattelse, at den påklagede afgørelse er rimelig, og at klager ikke er fremkommet med nye oplysninger, der skulle kunne påvirke Energitilsynets opfattelse af sagen."

31. marts 2004

J.nr.: 11-164

Eksp.nr.: 15003

TAT

Side 4 af 8

Supplerende oplysninger

For Energiklagenævnet har Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne den 12. november 2003 bemærket, at der også for 2002 udsendtes takstfolder svarende til den i 2003 udsendte. Imidlertid anser man principielt anmeldelser til Energitilsynet samt oplysning i dagspressen og/eller på internettet for tilstrækkelig opfyldelse af virksomhedens almindelige oplysningspligt til kunderne om leverancer og takster.

De har den 20. november 2003 afgivet bemærkninger til Energitilsynets rede-gørelse af 1. oktober 2003. Det fremgår bl.a. af disse bemærkninger, at der reelt set kan være sket ændringer fra den husstandsomdelte takstfolders 2002-udgave til 2003-udgaven. Endvidere har De fastholdt, at hverken aflæsningsformanden eller forsyningsvirksomheden har kunnet antage, at De var vidende om gældende takster og gebyrer, hvorfor de burde have oplyst Dem herom.

Retsgrundlaget

Af elforsyningslovens § 1 (lovbekendtgørelse nr. 151 af 10. marts 2003 med senere ændringer) fremgår bl.a., at lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. I lo-

vens § 6, stk. 3, siges, at kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ensartede vilkår. Det fremgår af bemærkningerne til elforsyningslovens § 6, stk. 3 (Folketinget 1998-1999, lovforslag nr. 234), at bestemmelsen "sikrer forbrugerne adgang til oplysninger om forudsætningerne for de kollektive elforsyningsvirksomheders tarifiering".

I henhold til elforsyningslovens § 77, stk. 1, kan Energitilsynet give pålæg om ændring af priser og betingelser, hvis tilsynet finder, at priser og leveringsbetingelser må anses for at være i strid med bestemmelserne i elforsyningsloven.

Det følger af elforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 1, at de kollektive elforsyningsvirksomheder til Energitilsynet skal anmelde priser, tariffer og betingelser for ydelser, der omfattes af bevillingerne, samt grundlaget for fastsættelsen af disse, herunder leveringsaftaler efter Energitilsynets nærmere bestemmelse. Af lovens § 82, stk. 2 og 3, fremgår, at Energitilsynet opretter et offentligt tilgængeligt register over bl.a. anmeldte tariffer og betingelser og offentliggør et repræsentativt udsnit af disse mindst 1 gang årligt. Det fremgår endvidere, at anmeldelser er offentligt tilgængelige, medmindre Energitilsynet beslutter, at en anmeldelse ikke offentliggøres, fordi væsentlige hensyn taler herimod. Af § 9 i bekendtgørelse nr. 90 af 7. februar 2000 om regler for anmeldelse af priser og andre betingelser for transport og levering af elektricitet samt hel eller delvis salg af ejerandele i elforsyningsvirksomheder, som bl.a. har hjemmel i elforsyningslovens § 76, fremgår bl.a., at de anmeldte priser og andre betingelser fremlægges i Energitilsynets offentligt tilgængelige register, medmindre Energitilsynet tiltræder, at de ikke offentliggøres, fordi væsentlige hensyn taler imod offentliggørelse.

Af AKE Net's 'Leveringsbestemmelser. Bestemmelser om tilslutning og adgang til benyttelse af det kollektive elnet' fremgår følgende bestemmelser:

"4.1. AKE Net skal mod behørig legitimation have adgang til installationerne på forbrugsstedet for nødvendige eftersyn, afprøvnings, aflæsning og afbrydelse. Ekstraordinære omkostninger i forbindelse med at opnå denne adgang påhviler netkunden.

[...]

6.1. AKE Net opsætter, ejer, vedligeholder og kontrollerer udstyr til måling af leveret elektricitet. AKE Net forestår aflæsningen, og stiller resultatet heraf til rådighed i overensstemmelse med § 6.10. Aflæsning af elforbruget foretages periodisk.

[...]

6.9. Mod behørig legitimation skal AKE Net have adgang til at aflæse, kontrollere og evt. reparere eller udskifte målerne, jf. § 4.1.

31. marts 2004

J.nr.: 11-164

Eksp.nr.: 15003

TAT

Side 5 af 8

6.10. Måleresultaterne samt de af AKE Net udførte kontroller stilles til rådighed for netkunden og de konkrete elleverandører.

[...]

6.12. Efter anmodning fra AKE Net er netkunden forpligtet til selv at foretage aflæsning af måleren. Netkunden kan mod betaling rekvirere aflæsning af måleren.

6.13. Opnås aflæsning ikke, er AKE Net berettiget til at beregne et elforbrug. Det oplyses netkunden, at forbruget ikke har kunnet aflæses, og at forbruget er beregnet.

6.14. AKE Net er til enhver tid berettiget til at foretage kontrolaflæsning.

[...]

8.4. Takstændringer tilsigtes iværksat med rimeligt varsel. Meddelelse om ændringer sker ved påtryk på regningerne eller på anden måde.”

31. marts 2004

J.nr.: 11-164

Eksp.nr.: 15003

TAT

Side 6 af 8

Energiklagenævnets bemærkninger

Indledende tilslutter Energiklagenævnet sig, at der ikke stilles krav om, at lovgrundlagets tekst vedlægges Energitilsynets afgørelser. Af hensyn til bestemmelsen i forvaltningslovens § 24 om henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet, burde Energitilsynet dog have angivet elforsyningslovens nummer, dato og titel.

AKE Nets 'Leveringsbestemmelser. Bestemmelser om tilslutning og adgang til benyttelse af det kollektive elnet' er anmeldt til Energitilsynet i overensstemmelse med elforsyningslovens § 76.

Det fremgår ikke af leveringsbestemmelserne, at AKE Net kan fakturere kunden for omkostninger ved ikke at kunne aflæse under kontrolaflæsningsbesøg.

Nævnet bemærker, at Forsyningsvirksomhederne har oplyst over for Energitilsynet, at der aldrig laves præcise aftaler om aflæsning, men at de aftaler, der indgås med kunderne, altid spænder over mindst en times interval.

Udgangspunktet for bedømmelsen af den her foreliggende aflæsningspraksis må være nutidens krav til forbrugervenlighed, benyttelse af moderne planlægnings- og kommunikationsværktøjer, samt fornøden hensyntagen til, at man i dag ikke kan forvente, at kunderne befinder sig hjemme hele dagen. Det fremgår ikke af sagen, om Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne, i fornødent omfang har tilpasset sin praksis herefter.

Energiklagenævnet finder imidlertid, at der endnu ikke har dannet sig faste normer om, at en række forsyningsvirksomheders praksis med kontrol af

kundernes elektricitetsforbrug inden for et tidsinterval er urimelig. Nævnet kan derfor tiltræde, at det ikke blev fundet stridende mod rimelighedsstandarden, at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne endnu benytter sig af intervaller, hvori måleren aflæses, og at et interval på 1 til 2 timer ikke går åbenbart ud over den rimelighedsstandard, der i dag kan opstilles.

Det fremgår ikke af sagen, hvad Forsyningsvirksomhederne efter Deres samtale med aflæsningsformanden gjorde for at mindske intervallet i forbindelse med besøget hos Dem. Energiklagenævnet må dog lægge til grund, at aflæsningsformanden ikke havde forstået, at De ikke var hjemme, da Forsyningsvirksomhederne tog ud til Deres adresse, idet det ville kunne stride imod almindelig hæderlighed at forsøge at foretage aflæsning med gebyr til følge, hvis aflæsningsformanden måtte antages at have været vidende om, at De ikke var hjemme.

31. marts 2004

J.nr.: 11-164

Eksp.nr.: 15003

TAT

Side 7 af 8

Det er imidlertid uklart, hvad der blev aftalt under samtalen mellem Dem og aflæsningsformanden. Dette er et spørgsmål om bevis, som Energiklagenævnet i den konkrete sag ikke har kunnet oplyse gennem de midler, der er til rådighed for forvaltningsmyndigheder. Spørgsmålet kan derfor alene afgøres af domstolene.

Angående gebyr for skønnet aflæsning finder Energiklagenævnet herefter ikke grundlag for at kritisere, at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne opkræver et gebyr herfor. Det samme gælder gebyr for forgæves kørsel.

Nævnet tiltræder, at det er uforeneligt med bl.a. rimelighedskravet i elforsyningslovens § 77, stk. 1, jf. § 6, stk. 3, at opkræve et gebyr for skønnet aflæsning, når der samtidig er opkrævet gebyr for aflæsning foretaget af en af virksomhedens måleraflæsere.

Særligt vedrørende spørgsmålet om bekendtgørelse af tariffer og gebyrer bemærker nævnet, at disse regler først og fremmest hensynet til, at Energitilsynet kan føre kontrol med de kollektive elforsyningsvirksomheder. Bestemmelserne tjener imidlertid også andre hensyn, herunder hensynet til en praktisk realiserbar bekendtgørelse af tariffer og gebyrer.

Disse regler suppleres af andre regelsæt af forvaltningsretlig, aftaleretlig og forbrugerretlig art.

I den foreliggende sag har Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne opfyldt sin anmeldelsespligt efter elforsyningslovens § 76. Kommunen har endvidere efter det oplyste jævnlige husstandsomdelt sine leverings- og takstbestemmelser, som også vil kunne erhverves via kommunens hjemmeside og ved henvendelse til Kundecentret.

På denne baggrund finder nævnet ikke grundlag for at antage, at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne har tilsidesat sine oplysningsforpligtelser i medfør af elforsyningsloven.

Energiklagenævnet kan ikke tage stilling til, om anmeldelse af leveringsbestemmelserne til Energitilsynet samt husstandsomdeling er tilstrækkeligt i henhold til andre regler, for eksempel forbrugerretlige regler.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 14. maj 2003 stadfæstes med den ovenfor ændrede begrundelse.

Denne afgørelse er truffet i henhold til elforsyningslovens § 89, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 151 af 10. marts 2003 med senere ændringer.

Afgørelsen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 31. marts 2004, samt ved senere skriftligt behandling.

I afgørelsen har deltaget nævnets formand, professor, cand. jur. Christen Boye Jacobsen, lektor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen og direktør, cand.polyt. Poul Sachmann.

Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kopi af denne afgørelse er sendt til Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne samt til Energitilsynet.

P. N. V.

Christen Boye Jacobsen
Nævnensformand

/ Thomas Andersen Thrane
Fuldmægtig

31. marts 2004

J.nr.: 11-164

Eksp.nr.: 15003

TAT

Side 8 af 8